

Huisvesting voor bijen; let op details!

Veel soorten solitaire bijen maken gebruik van bestaande gangen in hout en steen om hun nest in te maken. In de natuur worden bijvoorbeeld oude gangen van keverlarven gebruikt, maar gaten van menselijke makelij voldoen ook uitstekend. Het is niet moeilijk om een geschikte voorziening te maken en al jaren worden in ons land vele 'bijenhôtels' geplaatst, variërend van een klein houten bijenblokje aan de muur in de tuin, tot metersgrote constructies met allerlei materialen bij een bloemrijk gebied. Tegelijk met bijen wordt vaak ook andere insecten zoals vlinders, lieveheersbeestjes en oorwormen huisvesting aangeboden, primair om in te overwinteren. Fabrikanten van dieren- en tuinartikelen hebben de insectenhôtels enthousiast in hun assortimenten opgenomen. Ze verkopen een keur aan modellen opgebouwd uit allerhande materialen. Deze insectenhôtels zien er aantrekkelijk uit, maar het is goed om op details te letten die beslissend kunnen zijn voor 'top of flop'.

Belangrijke kenmerken van bijenhôtels:

- Diameter van nestgangen laten variëren tussen 2 en 10 mm. Bijen verschillen immers ook sterk in grootte. Omdat er meer kleine dan grote bijensoorten zijn, is het verstandig om meer nauwe dan wijde nestgangen te maken.
- Voor bijen geschikte gangen zijn aan de achterzijde dicht. Doorgaande gangen zoals in holle stengeldelen zonder knoop (tussenschotje) worden nooit gebruikt.
- De randen van de gaatjes moeten glad zijn. Gaten met splinters en rafels worden door bijen niet geaccepteerd. Gaten die in de richting van de nerf zijn geboord zijn doorgaans gladder dan gaten die dwars op de nerfrichting zijn geboord.
- Loofhout heeft de voorkeur. Hoe harder (eik, Robinia, beuk es(doorn)) hoe beter. Naaldhout met veel hars zoals vuren is niet geschikt.
- Bijen die in een verticale wand een gang uitgraven worden geholpen met een kistje gevuld met zandige leem. Dit kan ook met (sier)stenen met open ruimtes die zijn opgevuld met leem. Wanneer wat gangetjes in de leem worden gevormd, wordt de nestgelegenheid sneller gekoloniseerd. Ook hier is het de moeite waard om verschillende diameters aan te bieden.

Plaatsing en omgeving:

- Plaats het bijenblok of andere nestgelegenheid bij voorkeur op een (wind)beschutte plek in de zon en scherm het af tegen regen.
- Zorg voor een gevarieerd aanbod van stuifmeel en nectar in de directe omgeving. Wilgen en allerlei composieten (paardenbloem, biggenkruid, kleine- en vertakte leeuwentand, distels en knoopkruid) vormen een goede basis daarvoor.
- Veel bijen nestelen in afgestorven stengels van bramen, vlier, toortsen en andere grote opgaande kruiden en struiken. Zulke stengels zijn goed toepasbaar in een bijenhotel maar het is nog beter om ze gewoon in tuin of plantsoen te laten staan. Spaar zulke stengels na afsterven minstens twee jaar om de dieren de kans te geven uit te vliegen. Kruidachtige planten zoals toorts, bijvoet en speerdistel worden zelfs bij gefaseerd beheer meestal niet meer dan één jaar gespaard; te kort voor bijen...